

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Apropowizacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Rok II

10 sierpnia 1946

Nr 32

Przeobrażenia polskiego rynku pracy w latach 1946 — 1962

Nagłówek artykułu brzmi nieco zaskakująco, dlatego powiem od razu wyraźnie, o co chodzi.

Nasz rynek pracy wykaże w latach następnych rozwój coraz mniej korzystny. Będzie ludzi do pracy owszem przybywać, ale stopień przyrostu będzie coraz mniejszy. W r. 1955, najpóźniej w r. 1956 będzie prawdopodobnie tak, że więcej ludzi z rynku pracy odejdzie wskutek śmierci lub osiągnięcia wieku starszego niż napłynie nowych. Rynek pracy albo ogólniej liczba ludzi mogących pracować zawodowo zacznie nagle kurczyć się. Ten proces kurczenia potrwa tyle lat, ile obejmowały: wojna i okres tuż po niej, czyli co najmniej lat 7.

Każdego roku wstępuje na rynek pracy rocznik nowy, piętnasto — lub szesnastoletnich. Wiadomo, że niektórzy zaczynają pracę zawodową rychlej, inni później. Nie będzie wielkiego błędu, gdy przyjmiemy, że napływ ludzi, przystępujących do pracy zawodowej po raz pierwszy, dorównywa średnio liczbie szesnastolatków. W r. 1946 zatem napływa rocznik 1930, w roku 1947 rocznik 1931 i tak dalej. Znając liczbę urodzeń (żywych) jakiegoś roku, np. r. 1920 i wiedząc ze statystyk i obliczeń, ilu z danego rocznika ubywa corocznie wskutek śmierci w wieku niemowlęcym oraz w latach następnych (tablica wymieralności), możemy łatwo wyliczyć, ilu z tego rocznika osiągnęło 16-ty rok życia i napłynę na rynek pracy w r. 1936. Obliczyć to było stosunkowo łatwo w czasach normalnych, pokojowych. Lata wojny przyniosły oczywiście śmiertelność wyższą od normalnej, ale i te straty dodatkowe można szacować. Byłe postępować wciąż jednakowo ostrożnie nie popełnimy błędów zbyt wielkich.

W normalnych warunkach liczba osób wstępujących na rynek pracy po raz pierwszy będzie tym większa, im więcej ich urodziło się temu lat 16 lub 15. Wiadomo, że liczby urodzeń, śmierci oraz przyrostu naturalnego są co roku inne.

Liczba urodzeń w Polsce przedwojennej wzrastała, z pewnymi wahaniami, aż do r. 1930, w którym wynosiła nieco ponad milion. Odliczywszy zgony tego roku w wieku niemowlęcym wynosiła prawie 900.000. Odnosi się ona do ówczesnej ludności i do granic ówczesnych. Wówczas było ludności prawie 32 miliony (spis ludności z r. 1931); czyli powinno się odliczyć urodzonych w r. 1931 do dnia spisu, tj. do dnia 9. 12; zaniechajmy tego dla uproszczenia sobie zadania. Przeliczmy to na ludność Polski dzisiejszej. Wynosi ona 24 miliony. Jeżeli opuści ziemię naszą ostatni Niemiec i jeżeli wróca do kraju ci, którzy powinni, liczba mieszkańców Polski, prawie samych Polaków, będzie sięgała owych właśnie 24 milionów. Przyjmijmy, że wśród tych 24 milionów rocznik 1930 dał w tym samym roku 1930 liczbę urodzeń ściśle proporcjonalną, to wynosiłaby ona (w r. 1930!) osób 675.000.

Z tego 524.000 dożyłoby 15 roku życia, oczywiście w warunkach pokojowych (polska tablica wymieralności 1931/1932 Mały Rocznik Statystyczny 1939 str. 51). Rok 16-ty skończyłoby okrągiło pół miliona, powtarzam w warunkach pokojowych.

Rok 1931 wykazuje spadek urodzeń. Było ich w stosunku do r. 1930 o 4% mniej. Rok 1932 wykazał spadek o 6,5% w stosunku do r. 1930. W dalszych latach, do r. 1938 włącznie, tendencja spadkowa z pewnymi wahaniami utrzymała się (Mały Rocznik Statystyczny 1939 str. 43). Podobny rozwój wykazałaby również liczba tych, którzy dożyliby roku 16. Gdy rocznik 1930 dałby ich, jak wspomniano, 500.000, to z rocznika 1938 dorosłoby 16-latków o 75.000 mniej. Dla rocznika 1939 możemy bez wielkiego błędu przyjąć, że uwzględnwszy straty dodatkowe z tytułu wydarzeń jego ostatnich miesięcy, liczba osób, które by w normalnych warunkach dożyły roku 16 nie przekraczałaby 400.000.

Teraz trzeba wszystkie te spodziewane liczby szesnastolatków obniżyć o prawdopodob-

W tym numerze:

Przeobrażenia polskiego rynku pracy — Stosowanie dekretu o zob. podatkowych — Udzielenie odroczeń, rat i umorzeń w nadz. podatku od wzbogacenia wojennego — Stosowanie stopy podatkowej przy nadz. pod. od wzbogacenia — Poradnik księgowego — Konferencja dyr. izb w Min. Przemysłu — Komunikaty.

W najbliższych numerach:

Rozp. Wykonawcze do dekretu o pod. doch. — Podstawy prawne zrzeczeń gospodarczych — Organizacje przedsiębiorstw — Podatek od wynagrodzeń — O pod. obrotowym — Handel zagranicy — Komunikaty.

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel.

ne ubytki wojenne. Sądzę, że z pośród tych najmłodszych naszych roczników ubyło nam w ciągu wojny stosunkowo najmniej. Najstarszy z tych roczników (1930) kończył w r. 1940 dziesiąty, w r. 1945 piętnasty rok życia. Miał duże straty w Warszawie, gdzieindziej wymieralność jego była trochę wyższa niż byłaby w czasie pokoju. Sądzę, że nie popełnił wielkiego błędu, gdy przypuszcza, że z pośród rocznika 1930 żyje obecnie, tj. w r. 1946, nie 500.000 — jak byłoby normalnie — lecz 450.000.

Taka liczba mogłaby się jawić na naszym rynku pracy w obecnym r. 1946, gdyby wszyscy szesnastolatkowie obojga płci wrócili do kraju.

Następnym rocznikom, tj. 1931 i dalszym, obliczam straty wojenne nieco mniejsze. Rocznik 1938 dałby kiedyś (1954 r.) szesnastolatków mniej więcej 400 do 410.000, zamiast 425.000 wedle tablicy wymieralności. Odpowiednia liczba dla rocznika 1939 wyniesie najwyżej 380.000.

Czytelnik zauważy łatwo, że mój szacunek ubytku wojennego w rocznikach omawianych nie jest przesadnie wielki. Ale jest rzeczą obojętną, czy przyjmujemy, że straty wojenne wśród roczników są większe lub mniejsze. Istota zagadnienia nie zmienia się, a polega ona na stwierdzeniu:

Teza I. W latach 1946 do 1955 napływać będzie na rynek pracy w Polsce coraz mniej liczny rocznik szesnastolatków.

Wiadomo, że nie cały rocznik, nie wszyscy szesnastolatkowie podejmują pracę zarobkową. Wiadomo a co jest dużo ważniejsze, że nie wszystkie kobiety wszelkich klas wieku pracują zarobkowo. Ta właśnie liczba kobiet, nie trudniących się pracą zarobkową, stanowi największą rezerwę dla rynku pracy we wszystkich państwach. Z zaprzęgnięciem rezerwy tej trzeba jednak postępować ostrożnie. Nie można uczynić tego od razu. Jeżeli to nastąpi, a na to zanosi się w Polsce wskutek lichych zarobków mężów, wtedy ogólna liczba zatrudnionych wrośnie wprawdzie, ale jednorazowo, skokiem, po czym rozwój w latach następnych będzie zależał znowu wyłącznie od tego, ile osób da rocznik najmłodszy, graniczny.

Jakiegokolwiek zresztą wprowadzimy poprawki do liczb powyżej przedstawionych w ujęciu najprostszym, spadać będzie liczba szesnastolatków. Skutkiem tego średni wiek ludzi zatrudnionych będzie wzrastał.

Wojna zabrała nam nie tylko najdzielniejszych, kwiat młodzieży męskiej i żeńskiej, ale spowodowała także przyspieszenie wymierania najsłabszych. Selekcja dokonana w okrutny sposób powoduje, że w najbliższych latach śmier-

telność wśród roczników produkcyjnych (granica 65, może 60 lat) zmniejszy się nieco. Znany to objaw w ubezpieczeniach życiowej po wojnie tamtej. Po trzech, czterech latach wrócimy do śmiertelności zwykłej. Otóż, jeżeli — jak powiedziano powyżej — średni wiek ludzi zatrudnionych zarobkowo będzie wzrastał, to zwiększy się również liczba ubywających z rynku pracy z powodu osiągnięcia granicy wieku lub z powodu śmierci naturalnej.

Od tej strony zatem urasta czynnik, który pogłębi tendencję powyżej naszkicowaną.

Teza II: Ubytek naturalny z rynku pracy (ściślej z pośród produkcyjnych klas wieku) będzie w latach 1946 do 1955 wykazywał tendencję wzrastania.

Jak będzie w latach, kiedy pracą zarobkową podejmą roczniki urodzone w latach wojny i tuż po niej?

Odbyty ostatnio spis ludności przewidywał tylko kilka klas wieku. Pierwsza obejmowała roczniki od 0—18 lat. Miasto Poznań z inicjatywy własnej poleciło spisać osobno grupę od 0—7 lat. W ten sposób dla Poznania wiemy, ile mamy tych najmłodszych. Według moich obliczeń, opartych na częściowej znajomości wyników poznańskich, klasa od 0—7 była w dniu spisu o mniej więcej 30 procent mniejsza, niż odpowiadałoby stosunkom przedwojennym.

Kiedy więc po r. 1955 produkcyjne klasy wieku będą miały zasilać się rocznikami jednym z tych, które rodziły się w latach 1940—1946, okaże się prawdopodobnie rychło, że osłabione te roczniki nie zdołają wyrównać ubytku materialnego z rynku pracy. Wtedy, gdzieś koło 1957 lub 1958, nagle zacznie spadać z roku na rok, w ten sposób po raz pierwszy w Polsce, liczba ogólna ludzi, mogących pracować.

Jeżeli na ten czas nie odożyjemy pewnej części naszej rezerwy ludnościowej, o której mówiłem, staniemy wobec fantastycznego dla Polaka zjawiska, mianowicie:

Teza III. W latach, w których do klas wieku produkcyjnych przechodzą będą roczniki urodzone podczas wojny, zmniejszać się będzie ogólna liczba mogących działać produkcyjnie.

Tendencje, powyżej naszkicowane po raz pierwszy w publicystyce polskiej, wystąpią na pewno.

Na czas, kiedy zabraknie nam rąk do pracy, trzeba zaopatrzyć Polskę w urządzenia i maszyny, które zaoszczędzą nam ludzi. Na to potrzeba, aby dochód społeczny wzrastał każdego roku i aby z tego dochodu część odkładano na inwestycje. Słowem trzeba, aby przedsiębiorstwa nasze pracowały rentownie.

dr Józef Rzóska

W sprawie stosowania dekretu o zobowiązaniach podatkowych

Poszczególne artykuły dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych zawierają postanowienia uprawniające ministra Skarbu albo do wykonania odnośnych postanowień dekretu lub też do wydawania zarządzeń szczególnych.

W najbliższym czasie mają się ukazać w Dzienniku Ustaw R. P. rozporządzenia ministra Skarbu dotyczące w szczególności art. art. 23, 26 i 35 dekretu o zobowiązaniach podatkowych.

Jesteśmy w możności podać Szan. Czytelnikom już dziś do wiadomości treść tych rozporządzeń; postanowienia te według polecenia Ministerstwa Skarbu stosowane być mają tymczasowo do czasu ukazania się ich w Dzienniku Ustaw R. P.

1) do art. 23 — Przedmioty wchodzące w skład majątku przedsiębiorstwa.

Artykuł ten stanowi, iż podatki rzeczowe korzystają z ustawowego prawa zastawu i pierwszeństwa zaspokojenia majątku, który przyjęty był do podstawy opodatkowania, przed wszystkim innymi wierzytelnościami, nie wyłączając wierzytelności hipotecznych i wszelkich innych wierzytelności uprzywilejowanych z wyjątkiem kosztów egzekucyjnych, alimentów oraz bezspornych wynagrodzeń za pracę.

Z ustawowego prawa zastawu i pierwszeństwa zaspokojenia korzystają podatki rzeczowe bez względu na zmianę w tytule własności majątku, oraz jeżeli chodzi o majątek

przedsiębiorstwa, w stosunku do wszystkich wchodzących w skład jego przedmiotów.

Mające ukazać się rozporządzenie ministra Skarbu nakazuje uważać za przedmioty wchodzące w skład majątku przedsiębiorstwa wszelkie przedmioty ruchome i nieruchome, należące do przedsiębiorstwa, jak: budynki fabryczne, place, urządzenia zarówno stanowiące jak i nie stanowiące przynależności majątku nieruchomego (nieruchomość z przeznaczenia), towary, surowce, półwyroby, gotowe wyroby, wierzytelności itd.

2) do art. 26 — Odroczenia i raty.

Dla odraczania i rozkładania na raty należności przypadających na rzecz Skarbu Państwa z tytułu zobowiązań podatkowych z wyjątkiem należności z tytułu nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego (co do tych należności patrz nasz artykuł pt.: „Udzielanie odroczeń, rat i umorzeń w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego”) oraz zaliczek na podatki obrotowe i dochodowy są uprawnione:

- izby skarbowe — do kwoty 1.200.000,— zł na okres czasu do 1 roku, ponad 1.200.000,— zł do 2.400.000,— zł na okres czasu do 6 miesięcy,
- urzędy rewizyjne — do kwoty 300.000,— zł na okres czasu do 6 miesięcy,
- urzędy skarbowe — do kwoty 150.000,— zł na okres czasu do 6 miesięcy.

Do odraczania i rozkładania na raty należności z tytułu zaliczek na podatki obrotowe i dochodowe są uprawnione:

- a) izby skarbowe — do kwoty 400.000,— zł na okres czasu do 4 miesięcy, ponad 400.000,— zł do 800.000 zł na okres czasu do 2 miesięcy,
- b) urzędy rewizyjne — do kwoty 100.000,— zł na okres czasu do 2 miesięcy,
- c) urzędy skarbowe — do kwoty 50.000,— zł na okres czasu do 2 miesięcy.

Wymienione wyżej okresy liczą się:

- a) jeżeli chodzi o izby skarbowe — od daty wydania decyzji o odroczeniu lub rozłożeniu na raty,
- b) jeżeli chodzi o urzędy rewizyjne i urzędy skarbowe — od upływu terminu płatności zobowiązania podatkowego, z wyjątkiem zaległości podatkowych powstałych przed dniem wejścia w życie dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych, co do których okresy odroczeń i rat liczy się od daty wydania decyzji o odroczeniu lub rozłożeniu na raty.

W przypadku gdy podanie o odroczenie lub o raty zostało złożone przed upływem terminu płatności zobowiązania podatkowego, a zachodzą zasługujące na uwzględnienie okoliczności, izby skarbowe mogą rozszerzyć okresy przewidziane wyżej najdalej jednak do najbliższego ustawowego terminu wymiaru danego podatku za następny rok podatkowy (okres wymiarowy).

Jeżeli decyzja co do odroczenia lub rozłożenia na raty została wydana na skutek podania, wniesionego przed upływem terminu płatności zobowiązania podatkowego, w tym przypadku, zgodnie z postanowieniami art. 40 dekretu o zobowiązaniach podatkowych, nie pobiera się w ogóle dodatku za zwłokę.

W razie zaś uwzględnienia podania o przyznanie odroczenia lub rat, wniesionego po upływie terminu płatności danej należności, dodatek za zwłokę pobrać należy łąza okres od dnia następnego po terminie płatności tej należności do dnia wniesienia podania o jej odroczenie lub rozłożenie na raty.

Od zaległości odroczonej i rozłożonej na raty przed dniem 1 lipca 1946 r. należy w myśl art. 45 ust. 1 dekretu pobrać odsetki ulgowe, obliczone na podstawie ustawy z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych oraz składkach i opłatach na rzecz prawnopublicznych in-

stytucji ubezpieczeń (Dz. U. R. P. Nr 8 z r. 1936, poz. 88), jeżeli warunki w decyzji określone zostały dotrzymane przed 1 lipca 1946 r. i będą dotrzymywane po tym terminie.

W przeciwnym razie od reszty niezapłaconej należności należy pobrać dodatek za zwłokę za czas od dnia następnego po terminie płatności dotyczącej należności zgodnie z postanowieniami art. 38 dekretu tzn.:

1. przy zwłoce nie dłuższej niż 14 dni — 1% od zaległości,
 2. przy zwłoce ponad 14 dni a nie dłuższej niż 1 miesiąc 2% od zaległości,
 3. przy zwłoce ponad 1 miesiąc a nie dłuższej niż 3 miesiące — 6% od zaległości,
 4. przy zwłoce ponad 3 miesiące a nie dłuższej niż 5 miesięcy — 10% od zaległości,
 5. przy zwłoce ponad 5 miesięcy — 20% od zaległości.
- 3) do art. 35 — Umarzanie należności.

Do umarzania przypadających na rzecz Skarbu Państwa należności z tytułu zobowiązań podatkowych z wyjątkiem należności z tytułu nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego (co do tych należności patrz nasz artykuł pt.: „Udzielanie odroczeń, rat i umorzeń w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego”) oraz zaliczek uprawnione są:

1. izby skarbowe — do kwoty 100.000,— zł,
2. urzędy rewizyjne — do kwoty 20.000,— zł,
3. urzędy skarbowe — do kwoty 10.000,— zł.

Przy ocenie kompetencji bierze się pod uwagę same należności główne, a jeżeli chodzi o odraczanie, rozkładanie na raty lub umarzanie wyjątkowo należności ubocznych — same należności uboczne.

Kwoty wyżej wymienione stanowiące granice uprawnień władz skarbowych oraz okresy odroczeń lub rat dotyczą każdego rodzaju należności podatkowych i za każdy rok podatkowy (okres wymiarowy) odrębnie i nie mogą być przekraczane wskutek wydawania decyzji częściowych lub wielokrotnych.

W przypadku niedotrzymania przez podatnika warunków przyznanych ulg w spłacie należności — od reszty niezapłaconej należności pobrać należy dodatek za zwłokę obliczony od dnia następnego po terminie płatności w wysokości określonej w art. 38 dekretu.

Udzielanie odroczeń i umorzeń w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego

I. Odroczenia i raty w spłacie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego.

Stosownie do postanowień art. 10 ust. (2) dekretu z dnia 13 kwietnia 1945 r. nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego, zapłata podatku ma się odbyć jednorazowo, w przeciwnym przypadku grozi przepadek mienia na rzecz Skarbu Państwa.

Z uwagi na to, iż większość podatników lojalnie chce spłacić podatek, lecz chwilowo ze względów gospodarczych nie jest w możności bez uszczerbku finansowego uiścić jednorazowo w całości podatku a nadto, że zachodzić mogą przypadki, w których podatek będzie wynosił 75% majątku opodatkowanego, a zapłata podatku w terminie ustawowym bez złej woli podatnika może napotkać na trudności — Ministerstwo Skarbu upoważniło dyrektorów izb skarbowych do udzielania odroczeń i rat w spłacie nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego pod warunkiem, że ulgi te stosowane będą w przypadkach wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych i zasługujących na szczególne uwzględnienie.

Odroczeń terminu płatności i rozkładania na raty należności podatkowych mogą dyrektorzy izb skarbowych udzielać do kwoty 500.000.— zł, na okres czasu nie przekraczający 5-ciu miesięcy, licząc od ustawowego terminu płatności.

Powyzsze ulgi w żadnym razie nie będą udzielane tym podatnikom, których wzbogacenie nastąpiło skutkiem działalności spekulacyjnej, bądź w drodze gospodarczej współpracy z okupantem.

Urzędy skarbowe (rewizyjne) nie będą w ogóle udzielały we własnym zakresie działania ulg w powyższych należnościach, lecz podania do nich wnoszone będą bezzwłocz-

nie przedkładały z wnioskami izmom skarbowym do rozpatrzenia.

Podania o odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności podatkowych przekraczających kwotę 500.000,— zł oraz, gdy podatnicy proszą o przyznanie ulg na okres czasu ponad 5 miesięcy, izby skarbowe będą przedkładały wraz z wnioskami Ministerstwu Skarbu do decyzji.

II. Umarzanie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia.

Umorzenie należności w nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego może nastąpić tylko w przypadkach bezwzględnej nieściągalności zarówno z majątku opodatkowanego, jak i z innego majątku należącego do podatnika i tylko po uprzednim stwierdzeniu niemożności ściągnięcia podatku w trybie art. 9 dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego.

Przepis ten zaś stanowi, iż zbycie w całości lub w części majątku podlegającego nadzwyczajnemu podatkowi od wzbogacenia wojennego nie zwalnia zbywcy od obowiązku zapłacenia podatku, nabywca zaś odpowiada solidarnie ze zbywcą za podatek przypadający od nabytego majątku w granicach wartości tego majątku, jeżeli zachodzi uzasadnione przypuszczenie, iż nabywca wiedział, że przedmiotem zbycia jest wzbogacenie wojenne.

Również spadkobierca odpowiada za nadzwyczajny podatek od wzbogacenia wojennego, przypadający od spadkodawcy.

Przepis powyższy stosuje się do aktów zbycia, zawartych po wejściu w życie dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego.

Urzędy skarbowe (rewizyjne) nie będą stosowały we własnej kompetencji również powyższych ulg, lecz sprawy te przedkładały wraz z wnioskami izmom skarbowym do decyzji.

Umorzenie jednak należności przekraczającej kwotę 100.000,— zł w samej należności głównej, wymaga zgody Ministerstwa Skarbu.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu udzieliło wyjaśnień na temat stosowania art. 11 dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego, który stanowi, iż kto nie stosuje się do wezwań władz skarbowych, komisji obywatelskiej lub komisji odwoławczej, nie składa zeznania do wymiaru nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia wojennego, odmawia złożenia wyjaśnień lub w inny sposób usiłuje utrudnić lub udaremnić czynności władz skarbowych, komisji obywatelskiej lub komisji odwoławczej, poprzeczające wymiar nadzwyczajnego podatku od wzbogacenia

wojennego, ulegnie karze grzywny do 200.000,— złotych.

W razie niemożności ściągnięcia grzywny ulega ona zamianie na pracę przymusową lub areszt do lat 3-ich.

W przypadku świadomego zatajenia lub usiłowania zatajenia swego wzbogacenia wojennego ponadto całe wzbogacenie może ulec przypadkowi.

Otóż w przypadkach zamiany grzywny na areszt zastępczy w razie niemożności ściągnięcia grzywny mają zastosowanie przepisy art. 200 ordynacji podatkowej, który stanowi, iż władza skarbową, która nałożyła grzywnę, podlegającą zamianie na areszt zastępczy, postanawia o wykonaniu kary aresztu zastępczego, o wykonanie zwraca się do sądu grodzkiego miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu skazanego.

W sprawie trybu postępowania przy zamianie grzywny na pracę przymusową wydane zostało przez Ministerstwo Skarbu oddzielne zarządzenie.

Stosowanie stopy podatkowej przy nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego

Stosownie do postanowień art. 5 dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego:

1. Podatku nie pobiera się, jeżeli wzbogacenie wojenne nie przekracza kwoty 100.000,— zł.

2. Przy wzbogaceniu przekraczającym kwotę 100.000,— zł podatek wynosi:

ponad 100.000 zł do 250.000 zł	= 15%	podstawy opodatk.
„ 250.000 „ 500.000 „	= 20%	podstawy opodatk.
„ 500.000 „ 1000.000 „	= 35%	podstawy opodatk.
„ 1000.000 „ 2000.000 „	= 50%	podstawy opodatk.
„ 2000.000 zł	= 75%	podstawy opodatk.

3. Podatek jednak należy wymierzać w ten sposób, aby ze wzbogacenia wojennego wyższego stopnia po potrąceniu podatku nie zostało mniej niż zostaje z najwyższej sumy wzbogacenia wojennego bezpośrednio niższego stopnia, po potrąceniu podatku na ten stopień przypadającego.

Na tle stosowania tych przepisów wyłoniły się kwestie sporne, zwłaszcza odnośnie stosowania zwolnienia od podatku, jeżeli wzbogacenie wojenne nie przekracza kwoty 100.000 zł; niejednokrotnie bowiem w przypadkach, w których suma wzbogacenia wojennego nieznacznie przekracza 100.000 zł, zastosowano 15 % stopę podatkową, co godzi w podstawową zasadę powołanego wyżej art. 5 dekretu, przez obniżenie określonej ustawowo kwoty wzbogacenia wojennego, wolnej od podatku.

Po potrąceniu bowiem obliczonego podatku przy zastosowaniu 15% stawki od ustalonej kwoty wzbogacenia wojennego, pozostała suma wzbogacenia jest we wspomnianych przypadkach niższa od kwoty wolnej od podatku.

Tego rodzaju praktyka nie znajduje oparcia w przepisach dekretu o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego.

W związku z tym naczelne władze skarbowe udzieliły następujących wyjaśnień:

Dekret o nadzwyczajnym podatku od wzbogacenia wojennego nie zawiera wprawdzie wyraźnego przepisu, zabraniającego stosowania 15% stopy podatku, jeżeli podstawa wymiaru jest nieznacznie większa od kwoty 100.000 zł, niemniej brak takiego zakazu nie uprawnia władzy wymiarowej do stosowania stawki podatkowej w wysokości, która

w praktyce prowadzi do przekreślenia zasady wyrażonej w ust. (1) art. 5 dekretu, według której podatku nie pobiera się, jeżeli wzbogacenie wojenne nie przekracza 100.000 zł.

Za trafnością takiej wykładni przemawia przepis ust. (3) art. 5, który daje dostateczne podstawy do wypełnienia istniejącej w tej mierze luki.

Konstrukcja zaś tego przepisu prawnego pozwala na stosowanie w tym względzie interpretacji rozszerzającej i przyjęcie w drodze analogii zasady, wyrażonej w dekrecie o podatku dochodowym obowiązującej zresztą i w dawnych przepisach o państwowym podatku dochodowym, a która znalazła odpowiedni wyraz w rozporządzeniu ministra Skarbu w sprawie wykonania dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń:

„Jeżeli z wynagrodzenia, ustalonego do wymiaru podatku, po potrąceniu przypadającej kwoty podatkowej zostanie mniej niż wynosi najwyższe wynagrodzenie wolne od podatku, wówczas należy podatek obliczyć i potrącić tylko w wysokości nadwyżki wynagrodzenia ponad tę górną granicę wynagrodzenia wolnego od podatku.”

W myśl więc tej zasady prawnej, jeżeli po potrąceniu przypadającej kwoty podatku pozostaje z podstawy ustalonej do wymiaru podatku mniej, niż wynosi najwyższa podstawa wymiaru wolna od podatku, wówczas należy podatek wymierzyć tylko w wysokości nadwyżki podstawy wymiaru ponad kwotę najwyższej podstawy wolnej od podatku.

W konsekwencji powyższej zasady podatek od wzbogacenia wojennego, ustalonego w granicach od 100.001 zł do 117.647 zł będzie wynosił różnicę, pozostałą z odjęcia kwoty 100.000 zł wolnej od podatku od ustalonej kwoty wzbogacenia wojennego ponad 100.000 zł.

Przy obliczaniu podatku od wzbogacenia, przekraczającego kwotę 117.647 zł, należy stosować stawki, określone w ust. (2) art. 5 w zależności od wysokości ustalonego wzbogacenia wojennego.

Natomiast w przypadkach tzw. „międzystopy” władze skarbowe winny przestrzegać postanowienia ust. (3) tegoż artykułu.

Poradnik księgowego

Rachunkowość spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Jakkolwiek spółka z ograniczoną odpowiedzialnością należy do tworów nie tak dawnych, znajduje w dobie współczesnej poważną pozycję w życiu gospodarczym. Różne składają się na ten stan przyczyny. Zachowuje ta odmiana spółki cechy kapitalistyczne, lecz w ograniczonej rozpiętości. Wystarcza bowiem kapitał zł 10.000.— podzielony na udziały nie niższe od zł 500.—, aby powołać spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością do życia. Jest więc ona

zakrojona na znacznie mniejszą skalę, aniżeli znane nam dawniej spółki akcyjne.

Spółka z ogr. odpow. posiada również pewne cechy spółek osobowych. To podobieństwo sprawia, że w większości tego rodzaju spółka posiada nieliczny skład udziałowców. Ta ostatnia cecha, to jest ilość udziałowców, w niejednym wypadku decydować może o przekształceniu spółki z ogr. odpow. w spółdzielnię. Jest bowiem rzeczą jasną, że przy

ograniczeniu wysokości udziału do zł 500,— z jednej i podwyższeniu kapitału zakładowego z drugiej strony stworzy się poważny zespół właścicieli, a tym samym wynik działalności takiego przedsiębiorstwa nie będzie dochodem dla jednostek, lecz większego zespołu ludzi.

Ostatnia wreszcie przyczyna, która przemawia za spółką z ogr. odpow. to odpowiedzialność udziałowców, która jest ograniczona. Na tym miejscu wypada podkreślić, że ograniczona odpowiedzialność uległa zniesieniu, jeżeli chodzi o zobowiązania podatkowe spółki.

Z wyżej wyszczególnionych przyczyn rachunkowość spółki z ogr. odpow. ma pewne własne specyficzne cechy, które dotyczą:

1. księgowania udziałów,
2. sporządzenia zamknięć rachunkowych,
3. księgowania podziału zysku za miniony rok gospodarczy.

Księgowanie tak zwanych zwykłych zaszłości kupieckich odbywa się na podstawie ogólnie przyjętych zasad identycznie jak w przedsiębiorstwach jednostkowych lub innego rodzaju spółkach handlowych.

Księgowanie udziałów.

Na sumę kapitału zakładowego spółk z ogr. odpow. składają się poszczególne udziały wspólników. Ilość udziałów, tzn. czy wspólnik może posiadać tylko jeden czy też więcej udziałów, określa umowa spółki. Udziały muszą być wpłacone przed zarejestrowaniem w gotówce lub we wkładach niepieniężnych. Mówi o tym wyraźnie art. 160 Kodeksu Handlowego, który brzmi: „Do powstania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością potrzeba:

1. zawarcia umowy spółki,
2. wniesienia całego kapitału zakładowego,
3. ustanowienia władz spółki,
4. wpisu do rejestru handlowego.

Szczegółowe zatem dane, w jakiej formie wniesiono kapitał zakładowy spółki, ujęte będą w notarialnie sporządzonej umowie, która stanowi statut danej spółki. Umowa ta jest jednocześnie dla księgowego podstawą do sporządzenia pierwszej czynności księgowego, tj. inwentarza początkowego i bilansu otwarcia spółki.

Przykład: W dniu 1 sierpnia br. zawiązała się spółka z ogr. odpow. z kapitałem zakładowym zł 120.000 podzielonym na 240 udziałów po zł 500. Właścicielami spółki jest 6 osób z następującymi udziałami:

1. Wspólnik „A” 70 udziałów po zł 500	zł 35.000
2. „ „ „B” 50 „ „ 500	zł 25.000
3. „ „ „C” 50 „ „ 500	zł 25.000
4. „ „ „D” 30 „ „ 500	zł 15.000
5. „ „ „E” 20 „ „ 500	zł 10.000
6. „ „ „F” 20 „ „ 500	zł 10.000
Razem udział ogólny	zł 120.000

Ponadto z umowy spółki wynika, że: wspólnik „A” wpłaca gotówką zł 20.000 oraz w towarach zł 15.000, wspólnik „B” wpłaca gotówką zł 25.000, wspólnik „C” wpłaca gotówką na konto czekowe P. K. O. spółki zł 25.000, wspólnik „D” daje urządzenie wartości zł 15.000, wspólnicy „E” i „F”, każdy po zł 10.000 w gotówce.

Na podstawie powyższych danych uznajemy Rk. Kapitału zakładowego na sumę zł 120.000, obciążamy natomiast:

1. Rk. Kasy	na zł 65.000
2. „ P. K. O.	25.000
3. „ Towarów	15.000
4. „ Ruchomości	15.000
	zł 120.000

Bilans otwarcia spółki przedstawiał się będzie następująco:

Bilans Otwarcia Spółki z ogr. odp. „X” na dzień 1. 8. 1946 r.	
1. Kasa	65.000
2. P. K. O.	25.000
3. Towary	15.000
4. Ruchomości	15.000
	120.000
1. Kapitał zakładowy	120.000
	120.000

Niezależnie od uwidocznienia otwarcia działalności spółki w księgach zasadniczych, należy zaprowadzić osobną księgę, tzw. księgę udziałów, w której uwidaczniamy od-

dzielnie wysokość udziałów wspólników. Księga ta ma nam ułatwić przeprowadzenie szczegółowego obrachunku z poszczególnymi wspólnikami.

Wzór księgi udziałów wspólników

L. p.

..... nazwisko i imię

..... dokładny adres

D a t a			T r e ś ć	Fol.	O b r a c h u n e k	
Rok	Mies.	Dzień			Winiem (wycofane)	Ma (wplacone)

Umowa spółki z ogr. odpow. może również przewidywać tworzenie kapitału rezerwowego na pokrycie ewtl. przyszłych strat. W praktyce z tym zjawiskiem spotykamy się bardzo rzadko, bowiem najczęściej tego rodzaju spółka nie należy do większej ilości właścicieli, a kapitał z reguły przekracza minimum określone Kodeksem Handlowym.

Sporządzenie zamknięć rachunkowych.

Odnosnie prowadzenia rachunkowości spółki z ograniczoną odpowiedzialnością daje ogólne wytyczne Kodeks Handlowy. Nie cytując na tym miejscu tekstu ustawy odsyłamy Czytelników do działu XI, rozdział IV Kodeksu Handlowego (art. 244 do 253).

Na podstawie art. 247 pkt. 7 określona została rozporządzeniem wykonawczym z dnia 12. 4. 193 r. do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polski z dnia 27. 10. 1933 zewnętrzna forma bilansu, którą należy stosować przy układaniu bilansu. Podział ten znajduje zastosowanie nie tylko w spółkach o osobowości prawnej, ale ze względu na jego przejrzystość również i w przedsiębiorstwach o osobowości fizycznej. Po stronie aktywów dzieli się on na majątek stały i płynny, po stronie pasywów na kapitały własne i kapitały obce. Ponieważ schemat ten nie wszystkim Czytelnikom jest znany, podajemy go poniżej, jako materiał podkładowy przy sporządzeniu bilansu w swoim własnym przedsiębiorstwie.

Schemat bilansu sprawozdawczego:

A k t y w a :

I. Majątek stały (Inwestycyjny)

1. Nieruchomości
Grunty
Budynki a) fabryczne
b) gospodarcze
c) mieszkalne
2. Urządzenia techniczne
3. Inwentarz zakładowy i biurowy a) żywy
b) martwy
4. Koncesje, patenty, licencje

ogółem wartość majątku stałego

II. Majątek płynny (obrotowy)

1. Gotówka w kasie
2. Należności w bankach
3. Dywidenda i kupony zapadłe
4. Papiery procentowe
5. Weksle w portfelu i w inkasie
6. Udziały w innych przedsiębiorstwach
7. Materiały a) surowce,
b) pomocnicze i pędne
8. Półfabrykaty
9. Gotowe wyroby i towary
10. Dłużnicy a) udziałowcy
b) odbiorcy
c) dostawcy
d) różni
e) wątpliwe należności

11. Inne aktywa (z wyszczególnieniem)
 12. Sumy przechodnie
 - a) wydatki dotyczące okresu przyszłego.
 - b) inne (z wyszczególnieniem)
- ogółem wartość majątku płynnego.....
13. Sumy pozabilansowe (gwarancje, żyra, kaucje, depozyty itp).

P a s y w a

I. Kapitały własne.

1. Kapitał zakładowy
2. Kapitał zapasowy:
 - a) saldo z roku ubiegłego
 - b) dopisano lub odpisano w roku sprawozdawczym
3. Kapitał rezerwowy

II. Kapitał amortyzacyjny

- a) saldo z roku ubiegłego
- b) dopisano w roku sprawozdawczym

III. Kapitał obligacyjny

IV. Zobowiązania:

1. Wierzyciele:
 - a) akcepty
 - b) banki
 - c) kredyty hipoteczne
 - d) zaległe podatki
 - e) dostawcy
 - f) odbiorcy
 - g) różni
2. Fundusze i zobowiązania specjalne (z wyszczególnieniem)
3. Sumy przechodnie
 - a) dochody dotyczące okresu przyszłego
 - b) inne z wyszczególnieniem

V. Czysty zysk

- a) zyski z lat ubiegłych
- b) czysty zysk z roku sprawozdawczego

ogółem

Sumy pozabilansowe (z podziałem jak w aktywach)

Uwidocznione w przykładowy sposób poszczególne składniki majątkowe i kapitałowe stwarzają przejrzystość i ułatwiają w wysokim stopniu przeprowadzenie analizy bilansu. W identyczny sposób postąpić należy przy sporządzeniu Rachunku wyników.

Po stronie nakładów:

- I. Nakłady operacyjne
 1. Koszt wytwarzania sprzedanych wyrobów własnej produkcji (z wyszczególnieniem)
 2. Koszt własny sprzedanych towarów handlowych (obcej produkcji)
 3. Koszty sprzedaży ogólne (z wyszczególnieniem)
 4. Koszty sprzedaży specjalne (z wyszczególnieniem)
- II. Nakłady finansowe
- III. Nakłady i straty pozaoperacyjne i nadzwyczajne (z wyszczególnieniem)
- IV. Czysty zysk

Po stronie dochodów:

- I. Dochody operacyjne
 1. Sprzedaż
 - a) obrót ze sprzedaży wyrobów gotowych i półgotowych
 - b) obrót netto za roboty odpłatne
 - c) obrót netto ze sprzedaży towarów handlowych
 - d) obrót netto z innych tytułów
 2. inne dochody.
- II. Dochody finansowe
- III. Dochody i zyski pozaoperacyjne i nadzwyczajne (z wyszczególnieniem).
- IV. Strata netto.

Mówiąc o sporządzeniu zamknięć rachunkowych w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością pamiętać musimy, że

w rachunku sprawozdawczym uwidocznnić należy czysty wynik gospodarczy z działalności. W przedsiębiorstwach jednostkowych np. można z końcem roku gospodarczego czysty zysk dobić do kapitału zasadniczego lub umniejszyć tenże o powstałą stratę. W spółce z ogr. dopow. o podziale zysku decyduje zgromadzenie wspólników.

W związku ze sporządzaniem zamknięć rachunkowych o jednej bardzo ważnej sprawie zapominają wspólnicy, zwłaszcza gdy jest ich kilku. Przedkładając bilans sprawozdawczy i rachunek wyników spółka jest ponadto zobowiązana przedłożyć odpis protokołu z walnego zebrania, na którym przyjęto i zatwierdzono przedłożone zamknięcie rachunkowe oraz dokonano podziału zysku. O tak zwanej księdze protokołów zapomina się najczęściej, nie prowadząc jej zupełnie. Księga protokołów ma być odzwierciedleniem wszelkich dalszych postanowień wspólników, zgodnych ze statutem, które zaistniały w czasie istnienia spółki. Brak książki protokolarnej, nieodbywanie zebrań co najmniej raz do roku, przyczynić się może do powstania nieporozumień wspólników, księgowemu natomiast utrudni spełnienie tych obowiązków, które wchodzą w skład czynności bilansowych.

Księgowanie podziału zysku za miniony rok gospodarczy.

Jak wyżej wspomnieliśmy, czysty zysk spółki wykazujemy w bilansie, o którego podziale decyduje walne zebranie wspólników. Ponieważ stać się to może w nowym roku gospodarczym, zysk minionego roku gospodarczego występować będzie na oddzielnym koncie. I tak wspólnicy mogą postanowić: przerzucenie pewnej części na kapitał rezerwowy (o ile umowa spółki przewiduje), przyznanie pewnej sumy tytułem tantiemy i renumeracji itp., wyasygnowanie na cele społeczne albo też stworzenie funduszu dyspozycyjnego zarządu. Protokół walnego zgromadzenia będzie przeto dla księgowego dowodem podkładowym celem przeksięgowania wykazanego czystego zysku.

Przykład: Spółka z ogr. odpow. wykazała za miniony rok 1945 r. czystego zysku zł 110.000. Walne zgromadzenie wspólników, odbyte w dniu 27. 2. 46 r. postanowiło podzielić zysk w następujący sposób:

10% zysku bilansowego przerzucić na kapitał rezerwowy, tj.	zł 11.000
do podziału wspólników	" 60.000
na tantiemę i renumerację	" 15.000
na odbudowę stoł m. Poznania	" 10.000
na cele społeczne	" 14.000
	Razem zł 110.000

Wykonanie na odpowiednich kontach księgi głównej:

Zysk bilansowy			
Bil. Otwarty	110.000	Kapitał rez.	11.000
		Zysk do podziału	60.000
		Tantiemy i renum.	15.000
		Kasa	24.000
	110.000		110.000
Zysk do podziału			
		Zysk bilansowy	60.000
Kapitał rezerwowy			
		Zysk bilansowy	11.000
K a s a			
		Zysk bilansowy	24.000
Tantiema i renumeracja			
		Zysk bilansowy	15.000

W przytoczonym przykładzie uchwaloną sumę na cele społeczne oraz na odbudowę stoł m. Poznania przeksięgowano bezpośrednio przez kasę w dniu wypłacenia odnośnych sum. Konto „Zysk do podziału” oraz „Tantiemy i renumeracja” będziemy obciążali w chwili wypłacania poszczególnych sum pieniężnych wspólnikom lub pracownikom spółki.

mgr. M. Nowicki

Konferencja dyrektorów izb przemysłowo-handlowych w Ministerstwie Przemysłu

W dniu 25 lipca br. odbyła się w Ministerstwie Przemysłu pierwsza po wojnie konferencja dyrektorów izb przem.-handl. pod przewodnictwem w.-min. Przemysłu pułk. Szyra przy udziale dyrektora Departamentu Ehrenberga i nacz. Wydziału inż. Kurzewskiego. Przedmiotem konferencji było zagadnienie przemysłu prywatnego, jego stan, postulatory i wprężenie go w państwowy plan gospodarczy.

Na konferencji tej ze strony Izb Przem.-Handl. zostały wygłoszone następujące referaty:

Referat w sprawie planowania metody w prywatnym przemyśle, — dyrektor izby warszawskiej — mgr T. Kołodziej, referat na temat stanu przemysłu prywatnego i rozwoju jego produkcji — dr Bataglia, nacz. wydz. izby krakowskiej oraz postulatory surowcowe przemysłu prywatnego — dyrektor izby poznańskiej dr Waschko.

Po referatach rozwinęła się dyskusja.

P. wice-minister Szyr stwierdził w swych przemówieniach, że Ministerstwo Przemysłu nie posiada dokładnych danych dotyczących przemysłu prywatnego, co jest niezbędne dla prowadzenia planowej gospodarki na wszystkich odcinkach przemysłu. Dotychczas centralne zarządy przemysłu państwowego nie interesowały się bliżej przemysłem prywatnym jako całością w poszczególnych gałęziach, co było błędne. Centralne zarządy powinny uznać swą rolę jako departamenty branżowe ministerstwa i również przemysł prywatny włączyć w swój zakres działania. Część fabryk prywatnych pracuje dla przemysłu państwowego, co jednakże nie musi branżowo odpowiadać sobie, np. fabryka chemiczna może być zatrudniona dla przemysłu metalowego. Zakłady wielkie mogą przyjąć na siebie zadanie zaopatrywania zakładów prywatnych pracujących dla nich. Praca ta powinna być oparta na typowych umowach, choćby ogólnie ujętych, których wzór powinny opracować izby przem.-handl.

Zagadnienie zaopatrzenia przemysłu prywatnego w surowce będzie mogło być załatwione przez izby przemysłowo-handlowe. Jeżeli chodzi o surowce rzadkie, będzie można ustalić pewien rozdzielnik ogólnokrajowy.

Planowanie w zakresie przemysłowym wymaga koncentracji w jednej izbie. Ministerstwo przywiązuje szczególną wagę do zakładów pionierskich.

Sytuacja taka, jak ją przedstawił referent i jak ministerstwu jest znana, ma swój podkład natury zarówno obiektywnej jak i subiektywnej. Obiektywne są trudności przejściowe, wynikające ze szczupłości towarów, a nie ze struktury przemysłu. Nastąpił wzrost cen takich artykułów jak stal, żelazo, węgiel i nawozy sztuczne i należy stwierdzić, że ceny pobierane za te artykuły wg. pewnych mnożników jak 5, 7, 9, nie pokrywały kosztów własnych uruchomienia przemysłu bez własnych kapitałów obrotowych. Weszliśmy na drogę stopniowego, bez gwałtownych wstrząsów, dostosowywania poziomu cen do kosztów własnych. Dzięki tanieniu węgla i taniej energii elektrycznej było możliwe rozkręcenie przemysłu przy braku kapitałów obrotowych w przemyśle przetwórczym. Teraz wchodzimy w okres norma-

lizacji. Przytoczone przez referenta praktyki niektórych central zbytu i central zarządów idące w kierunku więzienia gotówki przemysłu prywatnego są niesłuszne i godne potępienia a mają swe źródło w trudnościach zaopatrzenia się w potrzebne środki obrotowe za pomocą normalnych kredytów bankowych. Sprawa zaliczek musiała być znormalizowana. To samo odnosi się do terminów dostaw. Zachodzą okoliczności od nas niezależne, które powodują, że część przewidywanego programu produkcji nie jest wykonywana. Tu dał mówca przykład trudności z niektórymi surowcami, jak np. z parafiną, której jest mało i będzie jeszcze mniej na skutek wyczerpania się zapasów. Jedyna droga zapobieżenia tego rodzaju zjawiskom jest przejście do normalizacji i regularnego zapotrzebowania surowców. Zostanie to rozwiązane, gdy polecimy centralnym zarządom dbałość o te sprawy.

Musimy mieć jak najszybciej listę zakładów, które są poddostawcami przemysłu państwowego. Muszą być pośpiesznie zawarte umowy, choćby ramowe.

Zagadnienie eksportu byłoby łatwo rozwiązane, gdyby nie to, że nasze umowy handlowe zawierają więcej zobowiązań dostaw towarowych jak możemy wykonać. Przygotowujemy centralę przemysłu artystycznego i ludowego dla celów eksportowych.

Rozwój przemysłu prywatnego jest dzisiaj zahamowany w dużej mierze ze względów subiektywnych, dlatego też wartość produkcji można oceniać znacznie wyżej, niż podano w referacie.

Projektuje się powiększenie produkcji o 150% licząc na głowę mieszkańców.

Dla zapewnienia specjalnej opieki nad przemysłem prywatnym projektuje się utworzenie osobnego Podsekretariatu Stanu Przemysłu Prywatnego. Dotychczas funkcje w tym zakresie pełni w pewnej mierze Departament Przemysłu Miejscowego.

Dyrektor tego Departamentu p. Ehrenberg przemawiał na temat organizacji przemysłu podkreślając w szczególności, że chodzi o dostosowanie struktury zrzeszeń przemysłu prywatnego do struktury przemysłu państwowego. Ministerstwo pragnie, aby zrzeszenia były powiązane organicznie z izbami przem.-handl. Mówiąc o zagadnieniu przymusowości stwierdził mówca, że jest do pomyślenia istnienie niezrzeszonych jednakże musieliby oni ponosić ciężary na równi ze zrzeszonymi dla wspólnego dobra.

Chwila obecna nadaje się do tego, aby powstał Związek Izb Przemysłowo-Handlowych. Przy nim też musi powstać centralna emanacja poszczególnych zrzeszeń branżowych. Ciałem to będzie przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych komunikowało się z odpowiednimi centralnymi zarządami przemysłu państwowego. W ten sposób nastąpi włączenie przemysłu prywatnego do całego planu produkcyjnego Państwa. Kwestia opracowania statutów ramowych jest pilna podobnie jak zrealizowanie działu V Prawa Przemysłowego dot. zrzeszeń przemysłowych. St. W.

Wiadomości różne i komunikaty:

Wydawnictwa dzienników i czasopism — Ulgi w podatku obrotowym.

Ministerstwo Skarbu podało do wiadomości, że projekt rozporządzenia ministra Skarbu w sprawie wykonania dekrety z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym zawiera przepis, częściowo zwalniający od podatku obrotowego świadczących przedsiębiorstw wydawnictw dzienników oraz czasopism.

Przepis ten brzmi:

Zwalnia się od podatku obrotowego: częściowo świadczenia przedsiębiorstw wydawnictw dzienników oraz czasopism drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej; świadczenia te podlegają opodatkowaniu:

za rok podatkowy 1946 według stawki podatku =	0,1%
" " " 1947 " " " "	= 0,25%

W związku z powyższym ministerstwo Skarbu poleciło wstrzymać pobór różnicy między kwotami miesięcznych zaliczek na podatek obrotowy za rok 1946, obliczonych według

stawki podatkowej = 1%, a kwotami zaliczek, obliczonych według stawek, przewidzianych w przytoczonym wyżej projekcie projektu rozporządzenia, do czasu ukazania się wspomnianego rozporządzenia w Dzienniku Ustaw R. P.

Nadpłacone ewentl. od obrotów osiągniętych w czasie od 1 stycznia 1946 r. zaliczki na podatek obrotowy zaliczone będą na należności bieżące.

Honoraria Autorskie a Podatek Dochodowy

Ministerstwo Skarbu poleciło okólnikiem Nr 436 z dnia 18 lipca 1946 przy wymiarze podatku dochodowego (ustalaniu zaliczek na podatek dochodowy) za lata kalendarzowe 1945, 1946 i 1947 dla podatników osiągających przychody z honorarium autorskich za dzieła o trwałej wartości naukowej ustalać koszty uzyskania na 100% przychodu a to biorąc pod uwagę, iż dzieła tego rodzaju wydawane w tym okresie pochodzą z opracowań podejmowanych w czasie okupacji, co było połączone z niepomiernie wielkim nakładem materialnym.

Podatników tego rodzaju należy przeto zwalniać od opodatkowania.

Zarządzenie to nie ma zastosowania do twórczości i działalności literackiej, publicystycznej i artystycznej.

Karty I Kat. dla Personelu cechów Rzemieślniczych i ich Związku

Doszło do wiadomości Ministerstwa Aproprowiacji i Handlu, że niektóre miejscowe władze aprowizacyjne odmawiają kart zaopatrzenia personelowi cechów rzemieślniczych i ich związków. W związku z powyższym Ministerstwo wyjaśnia, że cechy rzemieślnicze i ich związki są władzami samorządu gospodarczego i dlatego płatnym i ubezpieczonym pracownikom tych instytucji przysługują na podstawie instrukcji z 22 5. r. b. karty zaopatrzenia I kategorii.

Ustalenie ryczałtów wartości pieniężnej świadczeń w naturze na rzecz pracowników „Społem”.

Na podstawie art. 2 ust. 6 dekretu z dnia 18 sierpnia 1945 r. o podatku od wynagrodzeń, zmienionego dekretem z dnia 12 czerwca 1946 r., ministerstwo Skarbu ustaliło jednolicie dla całego Państwa ryczałty wartości pieniężnej świadczeń w naturze, wydawanych pracownikom przez centralę i wszystkie oddziały „Społem” Związku Gospodarczego Spółdzielni R. P. oraz przez centralę i wszystkie oddziały Banku Gospodarstwa Spółdzielczego w sposób następujący:

1. wartość miesięczna deputatu I grupy oraz posiłku w stanie przyrządzonym w postaci obiadu dla pracownika samotnego wynosi 1.600 zł
2. wartość miesięczna deputatu II grupy oraz posiłku w stanie przyrządzonym w postaci 1 obiadu dziennie dla pracownika posiadającego na utrzymaniu 1 lub 2 członków rodziny wynosi 2.700 zł
3. wartość miesięczna deputatu III grupy oraz posiłku w stanie przyrządzonym w postaci 1 obiadu dziennie dla

Opł. pocztowa uiszczona ryczałtem

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego” Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

pracownika posiadającego na utrzymaniu 3 lub więcej członków rodziny wynosi 3.800 zł

Deputat II grupy równa się podwójnemu, deputat zaś III grupy równa się potrójnemu deputatowi I grupy.

Ministerstwo Skarbu podało dla orientacji ilościowy i jakościowy wykaz artykułów wchodzących w skład deputatu I grupy:

5 kg mąki, 1 kg kaszy, 1 kg grochu, 2 kg cukru, 1,5 kg tłuszczu, 2 kg marmelady, 0,5 kg mydła i 20 szt. jaj.

Zarządzenie Ministerstwa Skarbu dotyczy świadczeń w naturze wydawanych pracownikom za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia 1946 r.

Akademia Handlowa w Poznaniu.

Absolwenci Akademii Handlowej, którzy uzyskali dyplom w latach 1926—1946 proszeni są w celach rejestracji i zrekonstruowania zniszczonych akt o nadesłanie do Sekretariatu Akademii Handlowej następujących danych: 1. imię i nazwisko, 2. data i miejsce urodzenia, 3. numer i data wydania dyplomu, 4. zajmowane obecnie stanowisko, 5. dokładny adres.

Kołdry — Kocy — Pościela — Pierze i Puch Materace — Łóżka żelazne — Wózki dziecięce

poleca „Emkap“ M. Mielcarek
Poznań, ulica Wrocławska 30 — Tel. 41-49

Pracownia Kołder — Czyszczalnia Pierza

BIURKA

Krzesa gięte, Meble szkolne

Poznańska Centrala Mebli - L. KONIECZNY

Przedstawicielstwa fabryczne

POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 5, tel. 39-71

TLUSZCZE TECHNICZNE

poślilne i zwierzęce
twarde wzgl. płynne

k u p u j e

Chem. Fabryka JAN KAJEWSKI

dawniej „BLASK“

Poznań, ul. Kantaka 10 — tel. 16-70, 17-71

„CHEMERGON“

Fabryka chemiczno-farmaceutyczna
Poznań, ul. Fabryczna 31 — Tel. 21-70

poleca ogólnie znanej jakości preparaty:

puder dziecięcy „Wanolan“
pudry kosmetyczne „Wanolan“
we wszystkich odcieniach

Baby-Cream „Wanolan“
balsam mentolowy złożony
cukierki Eu-Mint
przeciw kaszlowi i chrypce

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P. A. P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-68

Ogłoszenia przyjmuje „PAR“ Polska Agencja Reklamy Fr. Krajna — Spadkobiercy Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 7 — Telefon 30-80 i oddz. Kraków, Rynek Gł. 46 — Tel. 503-66 — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16 — Toruń, ul. Mostowa 38.

Administracja: Księgarnia Wilak Poznań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V-4085
Cena numeru 10,— zł, prenumerata kwartalnie 100,— zł